Vårt Laxå

EN TIDNING FÖR DIG SOM BOR I LAXÅ KOMMUN #1/2012

Miljöintresset gror hos oss

Sidorna 4–7

Det våras för företagandet

Sidorna 3 och 9

LAXÅ KOMMUN

LEDARE

Tro på utveckling

2012 är utmaningens år. Laxå kommun måste få en budget i balans. Det är en viktig och svår uppgift att lösa men innebär samtidigt möjligheter till en positiv utveckling. Det arbete som redan sker i vår kommun håller en god kvalitet. I den här tidningen kan du läsa bland annat om det. Vi har kunniga och bra medarbetare och jag är glad och stolt för den mycket starka tilltro jag märker finns inom kommunens ledning, tjänstemän såväl som politiker: Det här ska vi klara! Något alternativ finns inte.

Det gör mig optimistisk.

Samtidigt som vi bromsar behöver vi gasa och ta vara på de möjligheter vi har. Utifrån våra förutsättningar måste vi satsa framåt, avsätta en del medel för utveckling och investeringar. Här ska vi fortsätta att vara på bettet vad gäller möjligheter till finansiering. Goda exempel i dag är resecentrum, omlastningsterminalen, flygplatsen och Ramundeboda konvent, där pengar från staten, EU, privata intressen, länsstyrelsen och regionförbundet möjliggjort att framtidsinvesteringar förverkligats. Vi vill jobba vidare med att beta av listan av åtgärder som stärker vår kommun (se nedan).

I det här arbetet är vi beroende av dig som medborgare. Kom till oss med synpunkter! Gå in på vår hemsida, eller använd dig av den blankett som finns. Den hämtar du i kommunens reception på Postgatan 2–4 i Laxå.

Ronny Johansson
kommunchef
Laxå kommun

Laxå kommuns åtgärdslista

Påbörjat	Klart	
✓		Laxå Resecentrum
✓	✓	Fritidspendling mellan Örebro och Laxå på kvällstid och helger.
		Ny bro över Svartån i Hasselfors
✓	✓	Införa ett informationsblad, 2 nr. per år till samtliga hushåll och företag
		Ny infart till Laxå Centrum, samt nya parkeringar
✓	✓	Färdigställa Ramundeboda Convent i samarbete med Länsstyrelsen
✓	✓	Ny omlastningsterminal, Laxåterminalen
✓		Flaggor utmed Röforsvägen mellan E 20 och centrum
✓		Ny turistbyrå vid Laxå resecentrum
✓	✓	Mottagande ensamkommande flyktingbarn
		Nya sjönära boendemiljöer
		Cirkulationsplats E 20
		Etablering von Boijområdet
		Nya tomter Saltängsområdet
		Cykelpumpstation Resecentrum

Förstasidesbilden:
– Kolla! Fröna gror redan! Snart blir det tomater som vi kan äta! Zion Sönderhegn-Carteg på Saltängens förskola visar stolt upp blomlådan i fönstret där barnen satt frön. Grön Flagg är målet med miljöarbetet.

Vårt Laxå

Tidning utgiven av Laxå kommun
Ansvarig utgivare: Ronny Johansson.
Redaktionskommitté: Ronny Johansson, Mats Fransson, Carolina Hillerdal, Marianne Fall.
Produktion: Axelsson & Jansson Media AB, text och foto, Domedia Örebro-Sweden, layout och redigering.

Tryck: Laxå Tryckeri.
Kontakt: Laxå kommun, Postgatan 2–4, 695 80 Laxå, tel: 0584-47 31 00, hemsida: www.laxa.se
Nästa nummer utkommer i oktober 2012.

LAXÅ KOMMUN

Därför är ekonomin i obalans

Laxå kommuns trängda ekonomiska situation är ett resultat av beslut och händelser under nära ett halvt sekel. Under det så kallade miljonprogrammet på 1960–1970-talen byggde kommunen bostäder när näringslivet blomstrade.

Tillväxt blev följden. Människor flyttade in i kommunen, hade arbete och bostad. Den kommunala servicen byggdes upp.

Tiderna ändrades. Efterfrågan på arbetskraft minskade och resulterade i avflyttning till större städer där jobben fanns. Laxå kommun tappade i invånarantal och därmed skatteintäkter och fick många tomma lägenheter i det kommunala bostadsbeståndet. Det i sin tur ledde till att kommunen tvingades riva delar av det med stora kostnader och lån som följd. Villkoret till kreditgivare att inte bygga nytt under en viss tid hämmar fortfarande nybyggande.

Trots befolkningsminskning och minskat skatteunderlag måste kommunen ändå hålla samma service enligt den lagstiftning som reglerar kommunernas verksamhet. Varje år kommuninvånarna blir färre genereras ett nytt sparbeting.

För att få ekonomin i balans måste befolkningsutvecklingen i Laxå kommun vändas. Det sker genom att företagsetableringar gynnas och fler arbetstillfällen skapas, att kommunen håller en god service, erbjuder bra kollektivtrafik och medverkar till att skapa fina bostäder till rimliga priser.

Laxå bryter trend i ranking

Det lokala företagsklimatet i Laxå kommun förbättras. Det sammanfattande omdömet för 2011 är 3,06 på en skala mellan 1 och 6, enligt Svenskt Näringslivs årliga enkät bland landets kommuner.

Mattias Bruus, som startade webbföretaget Webino i Laxå 2007, är inte förvånad över det höjda betyget.

– Kommunens politiker och tjänstemän har medvetet satsat på förbättrade kontakter med näringslivet i Laxå kommun. Bland annat är företagsbesöken mycket uppskattade. Här erbjuds tillfällen för företagare att berätta om sin verksamhet och vilka behov och problem som finns och hur kommunen kan hjälpa till och stötta.

Laxå kommun fick 2,94 i den första enkäten för 11 år sedan. Därefter har kommunen arbetat sig uppåt i betygsskalan men haft några dippar, bland annat 2009–2010.

Årets betyg innebär ett trendbrott eftersom de flesta kommuner rankas lägre i år än förra året.

– Vi går emot strömmen, säger Mats Fransson, utvecklingschef. Vår kommun är en av tre i länet som noterar förbättrat betyg.

Ett bra företagsklimat ger ringar på vattnet och är en förutsättning för att påverka även befolknings- och sysselsättningsutveckling.

Mattias Bruus, 27 år, som startade webbutvecklingsföretaget Webino 2007, känner för Laxå och vill var med och påverka utvecklingen.

För laxåbon Mattias Bruus var det givet att starta eget i hemorten.

– Min devis är att börja lokalt och tänka globalt. Det går bra att driva ett webbutvecklingsföretag utanför storstäderna. Vi har kunder i Laxå och Närke, men också i Västerås, Skara, Eskilstuna och Karlstad.

Mattias Bruus är ledamot i Laxå utvecklingsgrupp, där företagare och representanter för kommunen ingår och sitter med i styrgruppen för ett branschöverskridande nätverk som bland annat ska verka för det lokala näringslivets gemensamma utveckling, kartlägga resurser och behov, och bygga upp en egen hemsida.

– Kommunen är beroende av att företag engagerar sig i samhällets utveckling. Jag känner starkt för Laxå och vill hellre försöka påverka och förändra i stället för att gnälla och inte göra något.

Kommunens företagsbesök har medverkat till det högre betyget, tror Mats Fransson, utvecklingschef i Laxå kommun, här på besök hos Mattias Bruus på webbutvecklingsföretaget Webino.

Poppis starta eget i Laxå kommun

➪ Laxå kommun är bäst i länet i nyföretagande.

I Nyföretagarbarometern för 2011 placerar sig Laxå på 34 plats av landets 290 kommuner. Det innebär att nyföretagandet i Laxå kommun är bättre än i Örebro och andra stora städer större städer som Västerås, Jönköping, Norrköping och Linköping.

Laxå har klättrat i rankingen sedan förra mätningen. Då, 2010, placerade sig kommunen på 57 plats med 37 nyregistrerade företag. 2011 är antalet nyregistrerade företag 42, en ökning med 13,2 procent.

Hagabergs i Röfors är störst i Skandinavien på gaffelaggregat

Logistikparken i Röfors blev valet när Hagabergs Mekaniska sökte ny industrifastighet för att kunna expandera hösten 2010.

– Vi ville ha en ändamålsenlig lokal till ändamålsenligt pris, säger Hans E Larsson, vd. Det fick vi här.

Hans E Larsson, vd på Hagabergs.

Sedan dess har företaget fördubblat sin omsättning och ökat antalet anställda med ett tiotal personer till nuvarande 27. Omsättningen ökade 2011 med 58 procent, beroende på marknadstillväxt, samtidigt som nya kunder tillkom och produktprogrammet utökades. Den snabba tillväxten har ställt stora krav på företaget som nu stabiliserat sig på den högre nivån och räknar med en omsättningsökning på 15 procent under 2012.

– Vi söker hela tiden svetsare, maskinarbetare och monterare. Vi överväger dessutom att bygga ut vår verkstad.

Hagabergs är en svets- och mekanisk verkstad som tillverkar gaffelspridningsaggregat till truckar och entreprenadmaskiner. Produkten är företagets egen. Den utvecklas och tillverkas i Röfors, säljs och hamnar så småningom på truckar och entreprenadmaskiner i norra Europa.

– Vår styrka är vår kundanpassning, säger Hans E Larsson. Vi erbjuder kundoptimerade lösningar för materialhantering och har en orderstock på 4–8 veckor. Vi tillverkar inget för lager.

Hagabergs produkter klarar lyft upp till 16 ton och tillverkas av högkvalitativt stål.

Klart för leverans på fyra veckor.

Företaget startades i Kumla av familjen Granqvist. I dag ägs företaget av Wiom Invest, Fratrum och familjen Granqvist.

Unga Tivedsbor lär sig miljöarbeta

På Tiveds förskola släcker barnen lampan när de går ut. Det är noga! Alla har fått lära sig vad det betyder för naturen att spara på energi. Därför sitter det en liten teckning vid varje lysknapp: Släck lyset! Dessutom har personalen skruvat ur vartannat lysrör i taket.

Sopsortering är viktig på denna förskola där det finns 12 förskolebarn, fyra fritidsbarn och tre vuxna. Papper för sig, liksom konservburkar, glas och plast. Matresterna hamnar i komposten ute i skogen. Dit får man gå med avfallshinken och ta vägen via bron som ligger över diket.

Kompostjorden som bildas av maten används när barnen ska odla morötter, sallad och squash i sitt alldeles egna land. Av den näringsrika jorden får frön och plantor full fart och rätt vad det är kan barnen skörda och äta av grönsakerna till lunchen.

– Laxå kommun miljödiplomerades förra året och nu gäller det att fortsätta miljöarbetet. På vår förskola arbetar vi med miljön enligt vår miljöplan, säger Carina Olausen, barnskötare och miljöinspiratör. Barnen är med på noterna. De lär sig att det är viktigt att sortera sopor och att man kan odla nya grönsaker i jord som blivit till när matresterna komposterats.

På Tiveds förskola har man också tänkt ett steg till när det gäller transporter. Maten handlas så långt det går lokalt och tillagas i det egna köket av kokerskan Mona Andersson.

Att släcka lyset är viktigt på förskolan i Tived.

Här i komposten förvandlas matavfallet ur mathinken. Ella Lönnström och Ester

Det spirar för Grön Flagg bland

Frösådd pågår på Saltängens förskola. Marie Selin förklarar vikten av att täcka fröet ordentligt med jord för Ida-Li Käck, Cassandra Nordin, Zion Sönderhegn-Carteg och Karin Junggren.

Det gror i fönstren på Saltängens förskola. Barnen har stoppat ner frön av tomater, basilika och citronmeliss i jorden. Dag för dag kan de se vad som händer när plantorna växer till sig.

Det går snabbt. Förr än de anar är det dags att plantera om och snart kan växterna sättas ut i förskolans eget trädgårdsland för skörd och avsmakning i sommar.

Barnen jobbar med att godkänna sin förskola för Grön Flagg, som är ett pedagogiskt verktyg initierat av Håll Sverige Rent till de skolor som vill arbeta med hållbar utveckling i sin vardag.

– Alla förskolor i Laxå kommun har satt igång det arbetet, säger Greta Särefors, rektor på Saltängens skola. Personal i förskolorna fick förra terminen information kring Grön Flagg som är direkt kopplat till läroplanen och lätt att omsätta i praktisk handling. Varje förskola har dessutom en engagerad politiker knuten till sig.

Miljöarbetet belönas med en Grön flagga som hissas i skolans flaggstång. Meningen är

till jord. Carina Olausen lyfter på brädorna så Axel Andersson kan hälla Skoglund hjälper till.

förskolebarnen

att arbetet ska bli kontinuerligt och hänga med barnen upp i årskurserna.

– Vi arbetar med närmiljön och har satt upp fem mål, säger Mari Selin, pedagog på Saltängens förskola och miljöinspiratör. Det är ökad trivsel på vår gård, arbete med vatten utomhus, odling av ätbara växter, skräpplockardagar och att ge barnen kunskap om djur och natur runt skolgården.

Barnen har 1,5 år på sig att arbeta sig fram till målen och få den gröna flaggan.

Det viktigaste är dock inte målgången utan vägen dit.

– Grön Flagg är ett bra sätt för barnen att lära sig om miljöarbete som också är lätt att få engagemang kring, säger Mari Selin.

FAKTA

Grön Flagg-politiker
- för Saltängen i Laxå: Therese Magnusson (S)
- för Linnéan i Laxå: Klas-Göran Vilgren (V)
- för Tived: Roland Karlsson (S)
- för Jordgubben i Finnerödja: Mikael Wallin (MP)
- för Junibacken i Hasselfors: Kent Gustafsson (S)

Sortera mera!

Vi måste lära oss sortera soporna bättre. I dag slängs nästan en tredjedel av avfallet, 32 procent, som osorterade sopor fastän de går att återvinna. Men invånarna i Laxå kommun är inte ensamma om att bete sig så. I hela Sverige ser hushållens sophantering ut på liknande sätt.

– Vi måste lära oss att avfall är en resurs, säger Kenneth Lantz, VA- och avfallschef på Laxå Vatten med ansvar för avfallshanteringen. Det mesta kan vi återanvända, återvinna eller förvandla till biogas och energi. Räknar vi bort det avfall som faller under producenternas ansvar, alltså tidningar och förpackningar som går att lämna till en återvinningsstation, skulle det bli cirka 60 procent kvar till förbränning. Skulle man också sortera ut matavfallet till biogas skulle 20 procent finnas kvar i hushållssoporna.

Den stora utmaningen är att förmå kommuninvånarna att sortera avfallet och lämna det på återvinningscentralen i Mosjön och att utnyttja producenternas återvinningsstationer som finns runt om i kommunen.

– Vi tror på att information och tillgänglighet ska ge resultat, säger Emma Hamilton, projektledare för den nya avfallsplan som nu tas fram.

I den nya planen kommer troligen kommunens invånare erbjudas ytterligare möjligheter till sortering och att detta ska synas genom att avfallstaxan kan bli mera rättvis och billigare för den som sorterar bättre. En version av insamlingssystem är att den gröna tunnan kan få sällskap av en brun för matavfall som kan rötas till biogas.

Avfallsplanen som nu tas fram ska löpa fram till 2020.

– Vi räknar med att ha den klar i juni. Då ställs den ut för att kommuninvånarna ska kunna lämna synpunkter.

Det går att tjäna pengar på att sortera sitt avfall bättre. Lämnar man sopor i uppsamlingskärlen, åker till återvinningscentralen, kanske lägger upp en kompost och utnyttjar den årliga grovsopsinsamlingen kan det i stället för en 190 literstunna räcka med en 130 liters, vilket innebär 700 kronor i besparing på ett år.

Kerstin Svensson är noga med avfallssorteringen, Här slänger hon kartong på återvinningscentralen vid Mosjön.

FAKTA

Öppettider på återvinningscentralen Mosjön
Måndag 11.00–19.00
Tisdag Stängt
Onsdag 10.00–15.30
Torsdag Stängt
Fredag 07.30–12.00
Lördag 09.00–12.30 jämn vecka april t o m september.
Juli stängt.

Gör som Sunni – ta elcykeln!

En jättebra cykel som går bra i alla lägen, uppför, nerför och rakt!

Det är miljö- och hälsoskyddsinspektör Sunni Rahman Garcis omdöme om Laxå kommuns nyligen inköpta elcykel för miljöns främjande.

– Elcykeln är en fiffig uppfinning som innebär att man kan trampa på vanligt sätt och, när det blir lite motigt, sätta på hjälpmotorn i form av ett elbatteri. På så vis går det fort att ta sig fram och lika lätt att cykla i motlut som på raksträckor.

Klimatsmart fordon: Elcykeln! Miljö- och hälsoskyddsinspektör Sunni Rahman Garci testkör och inviterar kommuninvånarna att prova.

Numera tänker Sunni Rahman Garci och hennes kollegor på kommunen ta elcykeln i stället för bilen på uppdrag inom rimligt avstånd i kommunen enligt devisen ”Inte bilen under milen”.

– Det är klimatsmart, uppfriskande och roligt! Och den kommuninvånare som vill prova cykeln är välkommen att göra det. Den finns på kommunkontoret och man kan ringa till växeln, 0584-47 31 00, alternativt besöka oss på Postgatan 2–4 i Laxå för en testkörning.

Inköpet av elcykeln är en åtgärd i det fortsatta miljöarbetet i Laxå kommun.

Backskärvfrö är en blomma i Ramundeboda kulturflora.
Bild: Carolina Hillerdal

Bockrot är en av de blommor som hittats i Ramundeboda ängar.
Bild: Carolina Hillerdal

Backnejlikan ska hjälpas fram vid Ramundeboda konvent.
Bild: Carolina Hillerdal

Ramundeboda konvent är känt från 1475. Antonitermunkarna vårdade gamla och gav härbärge.

Ängsblommefröna gömmer sig i ekologen som arbetar med mång-

Blommor återerövrar ängen

Nu ska ängsblommorna från förr åter få liv på Ramundeboda ängar: Bockrot, backnejlika, ärenpris, teveronika, gulmåra, svartkämpar, backskärvfrö, ängsviol.
Räkna med att blommorna är lika vackra och utsökta som deras namn!

Avsikten är att vår tids människor ska kunna njuta åsynen av samma växter som mötte medeltida munkar och även vägresande när de stannade för vila på sin färd mellan landskapsgränserna.

– Den här typen av ängsmark blir allt mer ovanlig i modernt jordbruk, säger Carolina Hillerdal, kommunekolog och miljöinspektör på Sydnärkes miljöförvaltning. Men om man börjar sköta marken på traditionellt sätt så gynnas blommande ängsväxter vilka drar till sig fjärilar och nektarsugande insekter.

Det är de gömda fröna som ska ges en chans att gro och växa till sig. Det sker bäst genom att

158 – tips för bättre miljö

På de olika arbetplatserna inom Laxå kommun har de anställda tagit fram planer för hur miljön ska förbättras. Läggs alla samman blir det inte mindre än 158 aktiviteter! Här är några.

- Lära skolbarnen att minska mängden matavfall.
- Göra barnen delaktiga i arbetet att minska energiförbrukningen.
- Lära barnen i förskolorna att källsortera och varför de ska göra det.
- Planera och genomföra en temadag om miljö under höstterminen.
- Införskaffa en elcykel.

jorden och spirar om de får en chans. Carolina Hillerdal är kommunfald i odlingslandskapet i Ramundeboda.

i Ramundeboda

ängen slås på sensommaren, gräset samlas ihop och körs bort så att det inte göder marken. De ömtåliga ängsväxterna tål ingen konkurrens av snabbväxande hundkex och nässlor.

Med hjälp av länsstyrelsen finns nu en skötselplan för området.

– Att ta fram kulturfloran som en gång funnits i Ramundeboda är ett av Laxå kommuns bidrag till restaureringen av Ramundeboda och arbetet med att skapa ett besökscentrum här. Om det finns intresse hos dem som engagerar sig i området kan vi så småningom ordna slåttergille här för att underhålla de blommande ängarna.

- Klimatanpassa matsedeln för skolmaten.
- Byta ut engångsmuggar till plastmuggar.
- Kampanj: ”Inte bilen under milen”.
- Verka för biogasproduktion i Sydnärke.
- Utveckla Laxå resecentrum.
- Undersöka möjligheterna till samåkning via kommunens hemsida.
- Ta fram friluftskarta med cykelleder.
- Ökad marknadsföring av naturturism.
- Marknadsföra Hemester, det vill säga semester lokalt.
- Lönelistor digitalt i stället för som i dag på papper.

Miljöarbete är allas ansvar

I maj förra året blev Laxå kommun först i landet med att miljödiplomera hela den kommunala verksamheten.
Kommunstyrelsen beslutade att minska klimatpåverkan med 25 procent till 2020.

Miljödiplomeringen är ett arbete som ständigt pågår och som sker på de enskilda arbetsplatserna i kommunen. Så blir förskolebarnen i Tived och Saltängen delaktiga i det arbetet när de komposterar matavfall och jobbar med att certifiera sig för Grön Flagg.

På varje arbetsplats i kommunen finns en inspiratör som leder miljöarbetet för att det smidigt ska kunna passas in i den dagliga verksamheten. Miljöarbetet inom de olika kommunala förvaltningarna samordnas av miljöledare.

Miljömålsarbetet i Laxå sker enligt tre miljömål som kommunstyrelsen antog 2009: Begränsad klimatpåverkan, god bebyggd miljö och information och kunskapsförankring.

Miljömålen blir konkreta i det miljödiplomeringsarbete som pågår på alla kommunens arbetsplatser.

Viktigt värna naturen

Under våren utökas miljömålsarbetet med sex miljömål för naturvård i kommunens naturvårdsprogram.

Tanken är att kommunen ska bli mer aktiv även i naturvårdsfrågor. Kommunens markskötsel, samhällsplaneringen, skola och informationsarbete är prioriterat inom kommunens naturvård. Ett exempel är restaureringen av slåttermark i Ramundeboda. Naturvårdsprogrammet fungerar också som underlag och stöd i samhällsplaneringen och handläggning av ärenden inom miljöbalken och plan- och bygglagen. Planerna är att naturvårdsprogrammet tas upp för beslut i kommunfullmäktige i maj.

FAKTA

Miljömål för naturvård:
- Levande sjöar och vattendrag
- Myllrande våtmarker
- Levande skogar
- Ett rikt odlingslandskap
- God byggmiljö
- Rikt växt och djurliv

Tävla med din finaste naturbild!

➪ Sydnärkes miljöförvaltning och Askersunds fotoklubb bjuder in till fototävling. Temat är naturfoto i Laxå, Lekeberg och Askersund. Senast den 31:a augusti måste vi ha ditt bidrag. För mer information, gå in på: sydnarkemiljo.se
Skicka dina tävlingsbidrag till: fototavling@sydnarkemiljo.se

Eget spö guld värt när laxen ska fångas

I sportfiskeklubben Vattnan kan man vad få andra kan – tillverka ett bambuspö för flugfiske.

Onsdagskväll och full rulle i Vattnan. Johannes Söderström går nybörjarkurs och slipar här på sitt första spö.

Det är en svår och numera sällsynt konst, men nere i klubbkällaren på Smedjegatan 10 i Laxå är en onsdagskväll tio spöbyggare i gång, varav sju är nybörjare.

Anders Jansson har redan byggt ett eget spö, men, det har han lovat bort till en fiskarkompis. Därför bygger han nu sitt andra, ett Garrison 209e, med ett precisionsarbete som imponerar.

Det slanka laminerade spöet består av 12 tunna trekantiga bambustavar som Anders Jansson hyvlat ner och limmat ihop. Hundradels millimetrar är viktiga under det arbetet. Sedan förses spöet med ringar, rullfäste och handtag i kork för att sedan lackas. Kursledare är Ulf Olsson och Arne Remes, som också är ordförande i klubben.

– Det tar 50–60 timmar att göra ett eget splitcanespö, säger Arne Remes. Men då får man handgjort spö som skulle ha kostat 10 000–15 000 kronor att köpa!

Handtaget tillverkas av kork som limmas och putsas. Rullfästet är av lönn.

Ett fiskespönas Rolls Royce tillverkat av bambu från Kina, byggs av medlemmarna i sportfiskeklubben.

Tänk känslan då att med ett sådant exklusivt spö svinga linan med den egenhändigt tillverkade flugan över klubbens egna laxvatten Älgåskolkens stilla yta en skön vårkväll!

Vattnans medlemmar är ganska ensamma om att tillverka dessa exklusiva spön. Det beror på att Ulf Olsson 2006 hittade hyvelmallar och utrustning på Blocket, utlagda av Örebros egen spöbyggare Carl Hugo Svedberg som slutat sin tillverkning. Förutom i Laxå finns kunskapen att bygga bambuspön även i Västerås och Katrineholm.

– Eftersom viljan att bygga spö funnits hos oss sedan 1994, slog vi till, säger Ulf Olsson. Sedan tog det tre år att bygga upp verkstaden som olika företag sponsrat med nödvändiga maskiner. Nu har Vattnans medlemmar tillverkat 20 spön och är nu så skickliga i konsten att de ska bege sig till Mariestad för att lära ut vad de kan.

Vattnan har 120 medlemmar och en livaktig kursverksamhet i samarbete med Studiefrämjandet vid sidan av spöbygget. Flugbindning på torsdagar, tillverkning av håvar och kåsor bedrivs i ungdomsverksamheten på måndagar och fruar och sambor till spötillverkarna målar porslin på tisdagar.

Och sedan fiske, förstås!

Laxå kommun har blivit en magnet för trångbodda holländare

Marian van Ham, projektledare för Hollandsprojektet, har bråda dagar i vår.

Hon är den inflyttade holländskan som nu tar emot sina landsmän för att visa vad Laxå kommun har att erbjuda immigranter från världens tredje tätast befolkade land.

Under mars–april tar hon emot och är värd för flera familjer. En del har en affärsidé och önskar förverkliga den, andra letar mark för att etablera en verksamhet.

– Det finns en stor nyfikenhet! Det märkte vi när vi var på mässan i januari i Hoevelaken i Holland för att presentera vår kommun. 80 familjer anmälde sitt intresse och 20 kommer hit för att bilda sig en uppfattning om vilka jobb och bostadsmöjligheter det finns.

Holländarna blir glatt överraskade över vad de ser och vill veta mer.

– Först är det läget som är bra, sedan, när de ser skogarna och sjöarna, blir de förtjusta i trakten, berättar Marian van Ham.

Hon hjälper gästerna tillrätta med kontakter, följer med för att prata med arbetsgivare om jobb och stöttar språkligt.

Projektet pågår ytterligare ett år, då hoppas Marian van Ham att fler bestämt sig för att flytta hit.

Laxåterminalen har tagits i drift

Flis, rundvirke och bergmaterial. Nu lastas råvarorna från skogarna runt Laxå för transport ut i landet. Laxåterminalen gör det möjligt. I mars togs den i full drift.

Premiären för Sveaskogs flistransport på järnvägen från Laxå ägde rum 28 mars. Nu ska tågen gå i den takt som materialet efterfrågas. Första fliståget gick till Eskilstuna och värmeverket där.

– Det är konjunturen som avgör hur terminalen nyttjas, säger T-schakts Kenth Gustavsson, terminalchef och den som tog initiativet till att öppna en omlastnings-terminal på den nedlagda bangården i Laxå. Får vi fart på det här uppstår positiva synergieffekter för företagen i Laxå kommun. Vi har tillstånd för två hela tågset på 450 meter per dygn.

Fördelen med Laxåterminalen är att den är öppen för alla.

– Vi har redan fått förfrågningar från flera håll. På Svevia är man intresserad av att köra grus från bergtäkten i Sandstubbetorp och lasta ut det i Laxå för transport till järnvägsbyggen.

Laxåterminalen har uppförts i samarbete med Laxå kommun och det är T-schakt som har bekostat den och nu driver verksamheten.

– För miljön är det en ren vinst. Flislasten till Eskilstuna hade krävt 30 lastbilstransporter. Nu går materialet iväg med ett tåg.

Kenth Gustavsson och lastbilschauffören Tommy Dahlin, TM Skog och Maskin som kör flis på Sveaskogs uppdrag. De tror att Laxåterminalen blir ett lyft för regionen.

Centrallager fann bästa läge i Finnerödja

Grytor, kastruller, våffeljärn och allt mellan himmel och jord som ett nordiskt hushåll kan behöva av köksattiraljer lagras i Finnerödja.

OBH Nordica är ett av många företag som tagit fasta på Laxå kommuns strategiska läge efter E 20 och stambanan och som drar fördelar av detta.

– Produkterna som importeras landar med båt i Göteborgs hamn och körs till oss för lagring och vidare distribution inom Norden, säger Lars Lindström, lagerchef och finnerödjabo.

Lars Lindström, lagerchef på OBH Nordica i Finnerödja, har full fart på verksamheten. Nu blir Finnerödja centrallager för hela Norden.

I centrallagret i Finnerödja lagras 350 olika artiklar inom de olika produktkategorierna matlagning, dryck, hemmet, skönhet och wellness till ett värde av 80 miljoner. 17 personer arbetar här med att ta emot och distribuera ut varorna till de stora varuhus- och livsmedelskedjorna.

Här finns också en verkstad som servar produkter som reklamerats av kunderna.

– Chili-serien, med knallröda hushållsprodukter, är fortfarande en storsäljare och likaså pianosvarta produkter. Även på knivslipar, kastruller och stekpannor har vi haft stor efterfrågan på liksom höstens succé, glassmaskinen.

Det går bra för OBH Nordica. Följderna av 2008 års finanskrasch märktes aldrig i utleveranserna. 2010 blev ett mellanår men 2012 är det full fart.

I fjol genomlyste OBH Nordica sin verksamhet i hela Norden och fann att lagret i Finnerödja är väl fungerande och ligger bäst logistiskt till för att kunna etableras som centrallager för hela Norden.

Lagret i Finnerödja planerar därför att utöka sin lageryta med 4 000 kvadratmeter till 12 500 kvadratmeter.

– Finnerödja är en bra placering för oss, säger Lars Lindström.

– Förutom vårt läge har vi en kunnig och trogen personal. Det är en skön miljö att bo och arbeta i. Vi har ingen personalomsättning alls.

Torgnys trygga vardag på Laxå dagcenter

Torgny Larsson är sportfantast. Han är hängiven fan på Kumlaindianernas speedwaymatcher i Sannahed, på Stora Valla i Degerfors när hemmalaget spelar, och vid hockeyrinken i Nobelhallen i Karlskoga när Bofors Bobcats är i elden. Och så dyker han upp på Färjestads matcher förstås, de ständiga guldfavoriterna!

Torgny har dekorerat väggen på sin arbetsplats med supporterklubbens fana. Han lägger gärna patiens på datorn när han inte arbetar med att hålla rent och snyggt runt Rastpunkt i Laxå, tömma papperskorgar på kommunhuset eller med att strimla papper till hältströ.

Torgny Larsson är en av 18 vuxna funktionshindrade som har sin dagliga gärning på Laxå kommuns dagcenter på Lars Lindahls väg.

– Verksamheten här betyder oerhört mycket för brukarna, säger Jan-Åke Ahlin, områdeschef inom kommunens LSS-verksamhet. Att ha en daglig sysselsättning är en rättighet som regleras genom LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Berättigad till en plats här är man efter avslutad skolgång som i de här fallen är vid 21 års ålder.

Brukarna på dagcentret är alla i yrkesverksam ålder, men har vitt skilda förutsättningar. Och verksamheten är därför helt anpassad till varje individ. Det innebär att de erbjuds en rad olika arbeten och sysselsättningar.

– Vi jobbar mycket med bilder men också med musik i olika former, säger Lilian Johansson. Därför är det mycket uppskattat att musikläraren Mikael Loiske kommer hit varannan vecka och leder sång och musik.

Sång och glädje följs åt. Daniel personalen, på bilden syns Lisa

Syftet med all verksamhet vid dagcentret är att bidra till personlig utveckling, stärka självkänsla och självförtroende, ge stimulans, gemenskap, främja

Henrys lycka: hemtjänsten

Det är lunchdags hemma hos Henry Kindfors, 87, i Rödhaken, ett rött timmerhus från 1700-talet vid Teens strand i Hasselfors.

In kliver hemtjänstens Rose-Marie Bergfeldt, med posten under armen, för att hjälpa till med att få maten på bordet. Potatis ska skalas och kokas och sylta skäras upp. Sedan väntar tvätten som ska hängas upp.

Arbetet tar en halvtimme och under tiden småpratar Henry och Rose-Marie om allt mellan himmel och gjord.

Rose-Marie Bergfeldts och hennes kollegors besök är välkomna avbrott för Henry Kindfors, som bott i sitt hus sedan 1975 och arbetat på Hasselfors Garden som försäljningschef under sina yrkesverksamma år.

– Det är en lycka att kunna bo kvar! Hjälpen jag får från Edegården och hemtjänsten gör att jag kan det.

Henry Kindfors klarar att bo ensam men behöver stöd inom vissa områden, lunch, dusch, tvätt och handling. Han får morgontillsyn och hjälp med frukost och på kvällen kommer hemtjänstens personal åter för att hjälpa till med kvällsmat.

Henry Kindfors är en av sju äldre som får besök av hemtjänsten i Hasselfors. De utgår från äldreboendet Edegården där åtta äldre bor just nu.

Rose-Marie Bergfeldt har arbetat i äldrevården i 34 år. Hon började på långvården i Laxå 1978 och arbetade där till 1995. På Edegården har hon arbetat sedan starten 1995.

– Den personal som bodde i Hasselfors fick flytta med.

Potatisskalning, hängning av tvätt och en pratstund med Henry Kindfors hinner Rose-Marie Bergfeldt med innan hon ilar vidare till nästa brukare.

Johansson uppskattar Jan-Åke Ahlins visa på gitarr. Med i spisarsoffan är Wallén.

delaktighet i samhället och skapa en trygg och glädjefull dag. Det finns även möjlighet att förlägga den dagliga verksamheten ute på öppna arbetsmarknaden.

Torgny Larsson trivs på sitt jobb på dagcentret dit han cyklar varje dag.

– Men mest gillar jag att åka på matcher!

Torgny Larsson är ett stort Färjestads-fan.

Erik Hansen och Torgny Larsson tillverkar hästströ av tidningspapper.

Hyresgästresor stärker sammanhållningen

Att resa tillsammans stärker sammanhållningen. Sedan 2005 har Laxåhem och Hyresgästföreningen anordnat en bussresa varje sommar, en dagsutflykt till ett resmål på lagom avstånd från Laxå kommun.

Resorna har samlat 50–60 personer och subventioneras av de två arrangörerna så att varje deltagare endast behöver betala 100–150 kronor.

– Resorna är populära, bestäms tillsammans med Laxåhem och några utsedda hyresgäster, och är öppna för alla som bor i Laxåhems bostäder, oavsett om man är medlem i hyresgästföreningen eller inte, säger Anna-Marie Fahlberg, verksamhetsutvecklare på Hyresgästföreningen.

– Vi vill gärna göra något positivt för hyresgästerna, allt för att öka boinflytande och granngemenskap. Vi brukar också fråga deltagarna hur de vill att resorna ska utvecklas.

Förra årets resa för Laxåhems hyresgäster gick till Arboga. Här bjöds på rundvandring i medeltidsstaden som gav intressanta inblickar i historia och utveckling.

Turerna de två senaste åren har gått till Gränna och Visingsö och till Arboga. Vart kosan styrs i år är inte fastställt i skrivande stund. Men räkna med ett attraktivt mål i vackra trakter.

– Vi går ut med information om resan i god tid och först till kvarn får plats.

PÅ NYA POSTER

Ekonomichef

Cecilia Aldén började arbeta som ekonomichef i Laxå kommun den 22 februari. Hon är utexaminerad civilekonom från Örebro universitet och har tidigare arbetat på Skatteverket i Örebro och på Örebro kommun.

Redovisnings-sekreterare

Lena Axelsson började arbeta i Laxå kommun som redovisningssekreterare den 23 januari. Hon har arbetat på olika privata företag med redovisning.

Ekonomisk controller

Lennart Wallin är anställd som ekonomisk controller och började arbeta i Laxå kommun den 23 januari. Han har tidigare varit ekonomichef på ett grävföretag och även jobbat som utbildningskonsult.

Personalchef

Anna Bogren är ny personalchef i Laxå kommun. Hon tillträdde sin tjänst den 13 februari och kommer närmast från Kriminalvården där hon arbetat som personalexpert.

Teknisk samordnare

Håkan Erlandsson började arbeta som teknisk samordnare vid Laxå kommun den 30 januari. Han har tidigare arbetat som yrkeslärare och tekniker vid FFV i Karlstad.

FRÅGAN

Vilket är ditt bästa smultronställe?

Lisa Andersson, Laxå:

– Östra Laxsjön! Där är det så vackert! Där finns både sjö och skog och – min sommarstuga!

Christina Haase, Laxå:

– Skagern! Jag är mycket där på sommaren därför att det är ett sådant vederkvickande område. Sjön har så fint vatten.

Clara Msoffe, Laxå:

– Elljusspåret i Laxå! Där brukar jag promenera. Där är det lugnt och skönt, inga bilar och dessutom upplyst!

Peter Preiml, Laxå:

– Jag åker till Laxsjöarna. Där sitter jag bara och njuter eller badar om det är badväder. Jag plockar även bär och svamp i skogarna runtom.

Ola Hjalmarsson, Ramundeboda:

– Mitt smultronställe i livet är mitt hem i Backholm, Ramundeboda! Det är mina föräldrars gård, där är jag född och uppväxt! Jag har bara 60 meter till sjön och behöver ingen sommarstuga.

Det är fartigt på söndagarna i stora salen i Röfors Folkets hus. Zumba-dansen drar 100 deltagare från 4 år och uppåt. Cassandra Nordin dansar i barngruppen.

Rörelseenergi i Röfors Folkets hus

De latinamerikanska rytmerna dånar i Röfors Folkets hus stora sal. 19 barn i åldrarna 4 till 12 dansar zumba.

Det är söndagseftermiddag och flickorna är den första gruppen av fem som ska dansa loss under ledning av Helena Sunesson, Bäckens Dans & Fitness i Vretstorp.

– Hit kommer deltagare från Laxå kommuns alla hörn, säger Helena Sunesson. Röfors, förstås, Tived, Finnerödja, Hasselfors och Laxå.

Folkets hus i Röfors har blivit något av dansmotionens Mekka i kommunen. Det är efterfrågan som styr aktiviteterna. Nära 100 personer är inskrivna fördelade på fem grupper.

– Det här är en bra lokal. Jag är jättenöjd med den, det är suveränt med scenen.

Folkets hus är ett aktivitetscentrum i Röfors och festlokalen nummer ett i kommunen för födelsedagskalas och bröllop. Här finns en ungdomsverksamhet och bjuds på återkommande aktiviteter som valborgsfirande, Röforsdagen, studiecirklar, föreläsningar och andra offentliga program. Filmvisningen har legat nere sedan september 2011 på grund av maskinistbrist, men Folkets hus-styrelsen hoppas kunna återuppta filmvisningarna i augusti.

Rossis ”handduk” på bordet vid fest

Med några stygn varje lunchrast växer Rose-Marie Bergfeldts ”handduk” fram, ett broderi av de äldres händer på Edegården i Hasselfors.

– De äldres händer fascinerar mig. De har varit med om mycket och är märkta av ett helt långt livs arbete.

Händerna är präglade med de äldres initialer.

Rose-Marie Bergfeldt är undersköterska på Edegården och satte igång med sitt broderi i julas. Hon hoppas ha duken klar till julen 2012.

Invigning i juni

Laxå stations förvandling till ett modernt resecentrum är snart klar. Den 27 juni kl 15 är alla kommuninvånare välkomna till invigningen. Resecentrum har renoverats i två etapper och har kostat 13,6 miljoner kronor.

Lyckad nattaxi

Många kommuninvånare utnyttjar den kommunalt subventionerade nattaxin Örebro-Laxå under fredagar och lördagar. Resan kostar 80 kr och avgår från Järntorget kl 23 och 1.30.